

Kramérhusowy

Královské Vlastenské Noviny.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Roku 1792.

Dro. 19.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

V Sobotu

dne 12 Máje.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Čtvrtý roční běh.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

S nejvyšším Královským Povolením.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Politické pravy.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Neydele do polowice měsíce
máje (tak se píše z fran-
cauz) zvjme gístotu, ta-
keli wálku, čili pokog mjeti budeme.
Mezy tím wšak maudřegšim lidem
přichází to welmi podiwné, že přede-
náši francouzové w tom bñdění sta-
rou, w kterémž se nyní nalezají, tak
fineli a opowážliwi gšau, že se wšem
cyzým a tolika mocnostem na odpor po-
stawiti chtějí. My wjme welmi dobře,
gaka hlau wogška na wšech stranách
nám hrozegí; a my máme býti spokojeni
s plánem tím, kteréhož nám Jakubín-
stij Minystři k wedení wálky nawrhli.
Protož mají státi tři armády. Ar-
mada Kutnerowa, gakož y Generála

la Fayette. Každá bude mjeti po 25 tisíc
mužů wybranych, a gaky počet lidu
bude mjeti Generál Kossambo, dosawad
neni známo. Z tohoto počtu každý sa-
diti může, že francouzové s strowným
wogštem welikého wtrězstwi dosáhnutí
daušají; nebo wšechen ostatní lid w pe-
wnostech k gich zachráněni zůstane.

Vlastenské shromáždění při kaž-
dém takměř zasednutí w swém gednání
střeze nové různice má překážka, a gakž
se zdá, mnohých newolij a wstúpků
sami vlastenské wogácy přejíci gšau.
Z Koblenec se píše na den 17 du-
bna takto: Zde se mluwi o francouz-
ském rychlém poslowi, kterýž před ně-
kolika dny přigel, a gakož slyšime, přiz-
nesl

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

nest list od vlastenského shromáždění
nássemu Kurfirstowí s tím oznámením,
aby se prohlásyl, také francouzskau
konfedytury za pravau uznáwati chce,
či ne. — Pokud nechce, tedy s fran-
cauzský národ s ozbrojenau tukau toho
vyznání sobě vymáhati bude. S tímž
poselstvom také (prý) tento posel do
Mohuce odgel. — Dne 14. přigel sem
zase Maršalek Broglio. Od té chvíle
wsecko se do pole chystá, jako by nám
skutečně wálka nastávala, a w wogen-
ských kancelářích francouzských Prynců
wsickni tak welice zaneprázdnění gsau,
že nás wíce nasse domnění zklamati
nemůže.

Z Rakaus 2 máge. Předewčjem
přigel rychlý posel do Wídně z Paríže
od králowského Gednatele Pana Bliz-
mendorfa, a přinesl tu zpráwu, že tam
skutečně již zawřjno gest, aby fran-
cauzský národ Králi Vherstému a Če-
stému wálku wypowieděl. *) Bezý nato
tauz zpráwu obdržel y francouzský Wy-
slanec Pan Moalic. Od té chvíle Pan
Wyslanec chystal se na cestu, a hned
druhého dne z Wídně wygeti chtěl, a
syce na ten způsob, že se ani nikde lau-
čiti nebude, a že toliko Pana Mesona
pro oštěhání archywu swého poselstwi
we Wídni zanechá. Téhož dne, totiž
30 dubna byla obecní rada držána, po
kteréž hned k mnohým Vherstým, Če-
stým a Rakauským regimentům slo po-
ručení, aby se na cestu vydali, ačkoli
giž předtím mnoho regimentů na cestě
bylo. W těchto dnech také zemská kan-
celář stále zaneprázdněna gest samými
žádosťmi, aby cyzy fraginy nássemu
wogstn westřz táhnauti powolily. Ga-

roz slyšime, Brysta gest hlavní myslo,
kdež se nasse wogsto shromáždí. —
Pěsší regiment Dulařky a Arcykňžete
Ferdynanda po málo dnech strže Wíden
potáhne, jakož také několik set wozů
s wogenstými potřebami a s 24ti kusy,
a mnozy oficerowé od hlavního střodu
giž před několika dny odgeli. Také sly-
štasery k zpráwu wedaucýmu Generál-
lowi do Brysty a polnímu Maršalkowi
Bendorwi, co nyní giž na starosti mjetí
mági. Pan polní Maršalek Bender má
pewnost řečenau Ehrenbreitsteynu dobře
lidem osaditi, aby město Mohuc před
francauzskými wpády bezpečno bylo,
dokud celá armáda nasseho wogsta po-
bromadě nebude.

*) Předewčjem tyhodně wsecky no-
winy — a nasse Presse tež — roznesly
tu zpráwu, že francouzowé nássemu
Králi Frantistrowi wálku wypowiedeli.
W očekávání té welmi důležité wěcy
myslili sme, že nám hlavní Wídenšlé
nowiny té zpráwy potwrděgi, tak aby
wóni swým čtenářům wěc gístau wzna-
most wvesti mohli. Než poslední Wj-
denšlé nowiny nečiněgi zmínky, a my
tohoto tyhodně slyšime, y list nám na
swědectwí toho zřegně prawj, že wla-
stenšlé shromáždění na den 21 dubna
skutečně dekrét wyborowilo, kterýmž
wálku Králi Vherstému a Čestému wy-
powjda. Wssak kdo nám powj, ta-
kéli tento wálku wypowiedagjcy dekrét
skutečně giž nássemu Králi zaslán byl:
aneb takéli aspoň vlastenského shromá-
ždění tento list wůbec dalo prohlásiti a
publikowati? O tom tedy žádné nomi-
ny nepissi, než že francouzowé dekrét
strany wypowiedění wálky při plné radě

zhotovili. Sálil pak předece válka
wypowědjna bude, toho nám owšem
weřejnj listowé brzy potworditi musęj.

Listowé z Berlina psanj na den
25. dubna wozugj w známost, že od
toho času, co Pan General Bismarck
werder z Wjdně přigel, wsecky připraz
wy k wálce se dělaj, a hned zase w
neywěššj rychlosti 15 tisíců wálečného
lidu na cestu musylo se přihotowiti, kte
rjž křec Reynu poráhnau. Hned na
den 14 dubna při helu (aneb gak wo
gácy mluwj při parole) bylo znowa po
ručeno, aby se při Pruských regimentjch
žádnj Francouzowé, Šweycarj, ano y
Němcy, kterjž prwe Francouzům slau
žili, nepřigimati, a rudy něgake zrady
k obawanj nebylo; a protož je potrebi
gest, aby se na wsecky nowácky dobrý
pozor dal, a hledělo se z nich wseckó
wyzwěderi.

Až po tu dobu sme poch
bodalj, aby ta zprawa, kteráž gjž dlan
by čas se roznássela, prawdiwá byti
měla, totjž aby Pruské wogsko strz
nasse Česté králowstwj k Francouzským
hranicem táhnauti mělo. Alež nynj gjž
o tom wjme gřistotu, poněwadž nę
wššj zemřu zprawa po fragich, kdy
Prussané potáhnau, wsecky připrawy
k tomu dělá. To Pruské wogsko, gakž
šyššime, pozůstáwá w třjch pěššjch reg
imentjch, gęsto gsau Serberšty, Wit
genhoffšty a Borchšty; pak w dwau re
gimentjch husarů, totjž Beleršty a Folk
ráršty, řez zástup minyrů. Poráhnau
přes Náchod ku Praze, a odrud přes
Cheb do Wyderlandu. Tohoto lidu má

byti přes 10 tisíců; wssak ale den, kdy
potáhnau, dosawad se wrčiti nemůžet. —
Kasse wogsko pomalu gjž zase táhnaut
počjná, a gakž šyššime, dvě kompaz
nye dělostřelců, kterjž předtjm odrud
z Drahy odtáhli, z Budějowic odtá
hnau. Ke koncy předeššeho ryhodne také
Wberšé wogsko westřz táhlo. — Dne
1 máge z Pressporku wydali se na cestu
2 paraliony Arcykňžete Ferdynanda, na
gęgich mřsto zase od Staynowa pěšš ho
regimentu přigiti magj. Tak řez re
giment Rynštych lehkých gezdů, kterj
w Morawě ležj, po málo dnech do Wy
derlandu potáhne.

3 Moldaw. Kassi dosawad gsau
w Chočnu, a pozjwagi žadaucyho poz
koge na wsech stranách. Přicházy gim
to welmi diwne, poněwadž gjž po wálce
gest, a wsecko Turkům zase nawráceno
bylo, a že pernost Chočnj, řez celá
rága aneb frag předece w naššich rukau
zůstáwá. Přidanj Moldawane tohoto
frage y Bosarj neb Žemané gsau tomu
wdecmi, a nežádaj sobě, aby wjce pod
Turcké gho přišli, kterémuž gjž strze
tři léta odwykli. Turcy po hranicých
gsau pokognj, a šyššime, by se gen
neywěššjho wystupku dopustili, a také
w prawdě nemohau, poněwadž naši
králowšty husarj na wsech stranách proz
gijždegi, a na ně bedliwý pozor dáwagj
časem přigijždjwá zástup asy 15 neb 20
ortaných Turků, ale tak dlanbo ruce
přes řjž na přstřch držegj, dokud křez
řeho husarů wjdj, nebo tito gsau gim
k welikemu strachu, a pamatugj, že gim
při possednj wálce častęgi neljstowě
žáda wyprášili.

Ua gednom místě leželo několik kusů aneb děl, kteráž náši nyní na Turcých vybogowali. Turcy snažně žádali, aby ge náši odstranili, pravice, že gest jim to truchlivé zpominání na válku, kterauž tak nescháště vedli. Aby tedy nebožy neměli wěsti litoši na sedce, před krátkým časem tato děla w jiné místo odstraněna byla.

Z Walach, tak též z Moldawy, kteráž nyní zase Turkům přináleží, přicházejí nemile zprávy, Bojaři nechť podle dworských rozkazů pokračowati, a gich w uctiwości msti, poněwadž (prý) tito rozkazowé gsau jim na vgmů a k potlačení, a přímo wssemu tomu na odpor, což w přátelské smlauwě a zawření pohoge mezy Rakauským, Pruským a Tureckým dworem ugdnáno a zawřeno bylo. Také giž tyto nátišky w Konstantynopoli Sultánowi předstawili.

Satim wssak to gisto gest, že w Walassích newole weliké gsau, nebo Bojaři zase toho ukrutenstwj zakaussěgi, gakéž před wálkau trpěli, a slowem widěgi, že ge Turecký dwůr podwedl. Oni wyprawugi nassim, že w sněmu swém na tom se snesli, aby k Cysařowně Ruske, kteráž při zawření pohoge také na ně pomněla, o pomoc a zastání se vtekli, a že to giž také učinili.

Náši sousedé Poláci gsau gačo radostí opogeni, že nowá konstytucy s neylepsím prospěchem skončena gest. Wssicni gedau, kdož gen skoně býti může, do Warssawy ke dni z máge, kdež sám Brál gruntownj kámen k založení

nowého chrámu Božské prozřetelnosti na památku šťastně ke koncy wwezené nowé konstytucy položj.

Z Ruska. Gak sobě Ruský dwůr na tom welice záleží, aby y neyprossí lid we wssch kraginách wycwičen byl, a gak tato chwalitebná péče a starost napomáhá, že se prawda křesťanského náboženstwj y mezy Tatarstým lidem w Azji rozssiruge, o tom wssim pěknu nám zpráwu dáwagi Petroshradské nowiny, a ta zpráwa pocházi z neyzadněgšho Ruského kragu tak řečeného Kaliwanstého z města Brásnojorský w Azjarycké kragině, kteráž tam na den 29 ledna toho roku psána byla.

W zdejši škole (tak se piše z Brásnojorský) před několika dny podle obyčege mládež w swém vměni zkaussena byla; a poněwadž se předtjm powěst roznesla, že mezy Rusy nowý způsob wučení, který welice k wychowání diatěk prospíwá, wwezen gest, tak že y ta zpráwa mezy Tatary přišla, protož y mnozy z Tatarstých Knjzat z Nomadye k tomuto zkausseni přigeli. Abychom jim vložali, že k nim uctiwość máme, také sme jim předtjm míst propugěli. Tito wzacni Tataři, rozuměgice dobře ruský, wssacko pilně a bedlivě poslouchali, což se učitel swých žáků rázal, a gak mu žacy odpowj dali; zwláště pak neypředněgšji mezy njm Knjze gménem Alrah, kteréhož sobě pro geho prozřetelnost a dobrotu daleko a široko káždy wáži, při tom zkausseni byl zamyslený, když učitel s swými žáky z swatého Pisma a o křes-